

GUIA
PRÀCTICA
PER AL VOLUNTARIAT
LECXIT

GUIA PRÀCTICA PER AL VOLUNTARIAT LECXIT

© Fundació Jaume Bofill, 2021
Provença, 324
08037 Barcelona
fbofill@fbofill.cat
fundaciobofill.cat

Gener 2021
Redacció i edició: Equip Lecxit
Disseny i maquetació: Albert Pérez

Creiem que el coneixement s'ha de compartir. Per això fem servir una llicència **Creative Commons Reconeixement 4.0 Internacional (by)**. Us animem a copiar, redistribuir, remesclar o transformar i crear els continguts propis d'aquesta publicació, per a qualsevol finalitat, inclosa la comercial. Només us demanem que reconegueu l'autoria de la creació original.

Les publicacions del programa LECXIT estan disponibles per a descàrrega als webs **lectura.cat** i **fundaciobofill.cat**

GUIA
PRÀCTICA
PER AL VOLUNTARIAT
LECXIT

Índex

1.		
EL VOLUNTARIAT		
LECXIT	6	
QUÈ VOL DIR SER VOLUNTARI		
O VOLUNTÀRIA LECXIT?	8	
EL PAPER DEL MENTOR		
O MENTORA	9	
2.		
COM ÉS UNA SESSIÓ		
LECXIT?	13	
RECULL D'ACTIVITATS	16	
2.1		
Activitats de coneixença	17	
2.2		
Activitats per dinamitzar la tria del llibre	21	
2.3		
Jocs per dinamitzar la lectura	26	
2.4		
Llegim sense llibres	34	
2.5		
Activitats per avaluar el que hem llegit	42	
2.6		
Activitats per treballar la comprensió lectora	45	

3. QUÈ PUC FER QUAN...? 53

Situació 1
L'infant ha arribat enfadat o trist a la sessió del LECXIT 55

Situació 2
L'infant només vol parlar i costa començar l'activitat de lectura 57

Situació 3
A l'infant li costa mostrar respecte per l'entorn, la persona voluntària o el material 58

Situació 4
L'infant no vol llegir 60

Situació 5
L'infant encara no té prou domini del català 62

Situació 6
L'infant es desmotiva davant les dificultats que té per la lectura 63

Situació 7
L'infant llegeix molt de pressa i sense tenir en compte els signes de puntuació 65

Situació 8
A l'infant li costa acceptar els límits 66

Situació 9
Ens costa establir una relació de confiança per dur a terme la mentoria 67

Situació 10
No sé quines preguntes fer per incentivar la lectura 68

Situació 11
L'infant vol parlar de temes que no sé com abordar 70

Situació 12
L'infant requereix un suport i acompanyament que com a voluntari no puc oferir 71

6

1

EL VOLUNTARIAT LECXIT

LECXIT és un programa que té per objectiu impulsar l'èxit educatiu a través de la millora de la comprensió lectora. Des del programa tenim el repte de garantir que tot l'alumnat acaba l'etapa de primària amb un nivell de competència lectora que assegurí el seu desenvolupament educatiu i social.

Per poder assolir aquest objectiu, el programa LECXIT compta amb persones voluntàries que, com tu, comparteixen una hora a la setmana, durant tot el curs escolar, amb un infant de quart, cinquè o sisè de primària que participa en el projecte.

Les persones voluntàries sou la peça clau del LECXIT, gràcies al vostre compromís, dedicació i estima, els infants relacionen la lectura amb un moment de plaer i diversió, en el qual se senten còmodes per equivocar-se, donar la seva opinió o experimentar noves formes d'entendre la lectura. Faciliteu als infants experiències d'aprenentatge emotives i emocionants.

Si has arribat fins a aquesta guia, és perquè estàs pensant, o ja has decidit, formar part del voluntariat del programa LECXIT, i aquesta decisió comportarà conseqüències molt positives per a tu i per als infants. Però quan t'enfrontes a un nou repte sempre sorgeixen moltes preguntes... Què he de fer? Com ho puc fer? Mai no he treballat amb infants, en serè capaç? Què faré si no vol llegir? Quines coses he de tenir en compte per treballar amb un infant?

En aquesta guia intentarem que moltes d'aquestes preguntes tinguin resposta i que te'n facis altres de noves, perquè sense preguntes no hi ha aprenentatge!

QUÈ VOL DIR SER VOLUNTARI O VOLUNTÀRIA LECXIT?

Ser voluntari o voluntària vol dir ser un punt de referència i de suport per a l'infant, ser algú que l'acompanyarà en el seu procés de creixement personal, que vetllarà per la millora de la seva comprensió lectora i amb qui podrà establir una relació de confiança i respecte d'una manera individual.

Ser voluntari o voluntària LECXIT significa tenir la capacitat de generar un vincle molt especial amb la nostra parella lectora. Per poder establir-lo d'una manera positiva, aquí us donem algunes recomanacions per posar en pràctica durant les sessions LECXIT:

Arriba sempre amb il·lusió, perquè l'infant ha de percebre les teves ganes de ser allà i de trobar-te amb ell. És essencial que els nens i nenes se sentin especials i estimats pel seu mentor o mentora.

Sigues un referent inclusiu, utilitza un llenguatge inclusiu i amb perspectiva de gènere; sigues tolerant amb els punts de vista i les idees diferents, i respecta tothom de la mateixa manera. Com que esdevindràs un model a seguir per al teu infant, aconseguiràs que reproduïxi aquestes actituds en el seu dia a dia.

Aprofita per mostrar-li la importància de la paciència, i com podem gaudir de les activitats i de les lectures quan no tenim cap mena de pressa.

EL PAPER DEL MENTOR O MENTORA

A les persones voluntàries del programa LECXIT, us anomenem mentors i mentores. Segur que has sentit més d'un cop aquesta paraula, però què vol dir realment?

La missió principal de la persona mentora és acompanyar, caminar al costat d'un infant per tal que conegui el món de la lectura d'una manera propera, divertida i que atengui realment els seus interessos i motivacions.

Com podem esdevenir un bon mentor o mentora?

10

Fent un reforç positiu:

els infants, per créixer i desenvolupar-se, necessiten un entorn segur i positiu. Al LECXIT tindràs l'oportunitat de facilitar aquest entorn:

ESTRATÈGIES:

- **Recorda-li tot allò que fa bé:** «És impressionant, que bé que dibuixes, me'n podries ensenyar algun dia?».
- **No dubtis a comunicar-li tots els progressos:** «Te'n recordes quan et costava parar en els punts? Ara ho fas molt bé, m'agrada molt la teva entonació!».
- **Transmet-li la teva confiança:** «Estic segura que ho faràs molt bé, tu pots fer això i molt més!».
- **Manifesta expectatives positives:** «Avui hem d'agafar un llibre més difícil, la setmana passada ho vas fer tan bé que avui toca apujar el nivell».

Aquests missatges positius l'ajudaran a augmentar la seva confiança i a sentir-se valorat.

Proporcionant una relació d'afecte:

respecta l'estat d'ànim de l'infant i la seva situació personal. L'empatia i la comprensió són actituds bàsiques per oferir una atenció adequada a les seves necessitats. És important fixar-te en com arriba a la sessió i no passar per alt els dies que notis que està diferent.

ESTRATÈGIES:

- Si veus que està cansat o cansada de seure, proposa-li alguna cosa que li faciliti la mobilitat: «Potser és bona idea llegir al pati, avui, així estirem una mica les cames!».
- Si li costa concentrar-se en la lectura, perquè durant el dia ha tingut exàmens, li pots proposar alguna activitat més dinàmica (activitats que et proposem a la guia).

Aquestes actuacions mostren que et preocupes per l'infant, que vols que la sessió sigui una estona agradable per a ell i que ets una persona oberta i flexible.

Dialogant i intercanviant:

el primer pas per poder establir una relació positiva amb l'infant és el coneixement mutu. El diàleg contribueix a augmentar la confiança i la proximitat, i facilita un espai perquè els infants puguin expressar-se, compartir i créixer.

ESTRATÈGIES:

- Dedicar una estona a conèixer-vos personalment: «Com estàs?» «Què has fet aquest cap de setmana?» «Em vaig recordar de tu quan...» «La setmana que ve aniré a Roma, saps on és?».
- Dona-li veu: l'infant ha de sentir que el LEXIT és un espai on pot expressar allò que sap, pensa i sent. S'ha de sentir escoltat i que t'importa allò que explica. Si t'ha comentat que li agraden els superherois fes-hi referència en un altre moment: «Ahir vaig veure la pel·lícula *The Advangers*, t'hauria agradat moltíssim, te la recomano!».
- Deixa't conèixer: el primer pas perquè una persona t'agafi confiança és que sàpiga coses de tu, explica-li com et sents, què t'agrada, les teves aficions, algun neguit, etc.

Aquesta informació t'ajudarà a adaptar el contingut i el format de les sessions. A més, el diàleg contribuirà a conèixer-vos i a compartir interessos, motivacions i inquietuds.

Facilitant experiències d'èxit:

el programa LECXIT no proposa fites en clau d'aprenentatge acadèmic. Els infants han de sentir que no són a l'escola i, sobretot, que no estan sent avaluats, sinó que es troben en un espai on poden aprendre al seu ritme. Cal que t'adaptis a ell o ella, que ajustis les propostes no només al seu ritme sinó també als seus interessos i motivacions, i que li proposis activitats assumibles i superables.

ESTRATÈGIES:

- Proposa lectures i activitats adequades al seu nivell, ja que si el nivell de les activitats no és adequat, les frustracions poden minvar l'autoestima de l'infant. Si veus que el llibre se li fa molt feixuc, pots dir: «Aquest llibre no m'agrada, em sembla una mica avorrit, et sembla si en mirem un altre?» o bé «Avui em ve molt de gust llegir, et sap greu si llegeixo jo?».
- Exposa la teva vivència personal en l'aprenentatge de la lectura. Aprofita per recordar-li com al principi a tu també et costava, però que amb esforç vas aconseguir millorar: «Jo, quan tenia la teva edat, em pensava que no seria capaç de llegir aquest llibre, però cada dia m'hi esforçava i abans de dormir llegia una miqueta».
- Equilibra els esforços i les recompenses. Aprendre requereix un esforç que ha de ser proporcional a la capacitat i a les condicions de cada infant, per això cal que compensis l'energia que inverteix en la tasca la nena o el nen i els resultats que hi obté. Mai no hem de comparar l'evolució d'un infant amb la d'un altre, només ens hem de fixar en allò que va aprenent cada infant amb el seu esforç.

Amb això aconseguirem que l'infant se senti còmode i segur, i que vingui a les sessions amb ganes i sabent que tindrà una experiència positiva.

2

COM ÉS UNA SESSIÓ LECXIT?

L

ACOLLIDA

Ens trobem i ens n'alegrem!

És el moment per parlar sobre com ha anat la setmana, explicar anècdotes divertides i observar com arriba i com està l'infant per adaptar la sessió, això reforçarà el vostre vincle.

E

TRIA DEL LLIBRE

A la recerca d'una bona història!

Fes de guia en la recerca del llibre, genera expectatives i ofereix llibres que atenguin els seus interessos i necessitats.

C

LECTURA

Tot a punt per endinsar-nos en una nova aventura

És molt important tenir cura de l'espai i respectar la vostra comoditat buscant un ambient tranquil, sense soroll i lluminós. Si el llibre que heu triat no us agrada, no tingueu por de canviar-lo i buscar-ne un altre.

Podeu fer la lectura de diverses maneres; podeu escoltar com l'infant llegeix el llibre, o bé podeu llegir per a ell, també és una bona opció llegir plegats i anar variant, ara un llegeix una pàgina o un paràgraf, ara l'altre... Proveu les diferents maneres i esbrineu quina és la vostra preferida!

X**JOC LECTOR****Llegim i ens divertim!**

És important treballar la lectura de manera lúdica i diversa, així els infants poden relacionar l'estona de lectura amb un moment de plaer i diversió, per això et fem un seguit de propostes d'activitats que pots incorporar a les sessions.

I**VALOREM LA SESSIÓ****Què ens ha agradat?**

Moment de respecte a l'altre en què cadascú pot dir allò que li ha agradat de la sessió i el que no sense por de ser jutjat. En aquest moment teniu l'oportunitat de treballar conjuntament el pensament crític i la capacitat de decidir el que voleu que continuï passant i el que voleu millorar.

T**COMIAT****Generem expectatives**

Generar expectatives, que els infants esperin sorpreses i tinguin neguit per saber què es trobaran a la propera sessió LECXIT farà augmentar la seva motivació i implicació.

RECULL D'ACTIVITATS

En aquest apartat us oferim activitats lúdiques i dinàmiques que podeu utilitzar en els diferents moments de la sessió. Aquestes activitats estan fetes perquè les adapteu a les necessitats i els interessos dels infants, i us heu de sentir amb la llibertat de fer-hi tots els canvis que considereu oportuns, ja que sou vosaltres els que millor coneixeu la vostra parella lectora.

També us animem a dissenyar les vostres pròpies activitats de manera conjunta amb el vostre infant. Escoltant les seves propostes, i aplicant a les activitats i dinàmiques les seves aportacions, farem que l'infant se senti part de l'activitat, i això farà augmentar la seva motivació i la seva implicació en les sessions.

2.1

Activitats de coneixença

Les activitats de coneixença estan pensades per crear un vincle positiu entre vosaltres i els infants, i són molt adients per fer durant els primers dies del LECXIT o bé quan necessiteu saber més coses de l'infant, com les seves motivacions, gustos i interessos.

Activitat que podem fer servir durant l'acollida o el comiat de la sessió.

1. Capsa de desitjos

Per què la fem? És molt important que tingueu confiança i que pugueu expressar allò que voleu que passi durant les sessions, heu de tenir clares les expectatives, tant les de l'infant com les vostres, i amb aquesta activitat intentarem expressar-les d'una manera lúdica i còmode.

Com la fem? Presentem la capsa o recipient, que portem com si fos un cofre secret. Us recomanem envoltar de misteri la capsa; per exemple, podem explicar que tot allò que hi posem es farà realitat i que només nosaltres en podem saber l'existència. Es tracta que durant una estona, de manera individual (sense veure allò que escriu l'altre), aneu escrivint en paperets tot allò que voleu que passi en el LECXIT, els vostres desitjos. Un cop penseu que ja està tot escrit, és l'hora de posar els paperets ben doblegats a la capsa, sense dir què hi ha escrit cadascú, és un secret! Un cop tingueu els paperets a la capsa, l'haureu de guardar molt bé (pots demanar a la persona responsable que guardi la capsa a l'espai LECXIT o bé te la pots emportar tu). Entre els dos podeu decidir com i quan obrir-la i llegir cada paperet!

Propostes: Per donar més joc i continuïtat a l'hora de treure els desitjos de la capsa, ho podem fer de manera pautaada, a l'inici o al final de cada sessió. Si traiem un paperet a l'inici de cada sessió, això pot ser el punt de partida per fer realitat aquell desig durant tota la sessió; o si preferim treure el paperet al final de la sessió, pot servir per marcar-nos un repte a aconseguir en la propera sessió, i generarem expectatives per a la setmana següent.

Materials: Una capsa de cartró o bé un pot que tinguis per casa, tot recipient on puguis posar els paperets serà benvingut; i paper en blanc o de colors per escriure els nostres desitjos.

Temps: 15'

2. Ens escrivim una carta!

Per què la fem? Expressar-se a través de l'escriptura pot ser una bona manera de trencar el gel durant les primeres sessions. Si al teu infant li costa explicar allò que li agrada fer, o li costa expressar els seus gustos o interessos, sigui per por o per vergonya, proposa-li transmetre aquesta informació a través d'una carta que us adreçareu l'un a l'altre.

Com la fem? Primer de tot expliquem les parts que té una carta: data i lloc, salutació, cos de la carta (on posarem tota la informació que volem donar de nosaltres i les nostres aficions i gustos), comiat i signatura. Després cadascú agafa un full en blanc i escriu una carta, que no es podrà llegir fins que no sortiu de la sessió del LECXIT. És important tenir cura dels detalls: l'infant ha de veure que guardes molt bé la carta, que tanques bé el sobre, ha de veure que el contingut realment només el llegiràs tu.

Propostes: En aquesta activitat la teva actitud és el més important. A mesura que vagis escrivint la teva carta comenta en veu alta alguna anècdota graciosa que hi vulguis posar, pregunta-li què vol saber de tu, interactua i mostra't amb energia i amb ganes de saber coses del teu infant. Això li donarà idees per a la seva carta i alhora es divertirà durant l'activitat.

Materials: Dos sobres (els pots fer de manera manual) i dos fulls.

Temps: 15'

Activitat que podem fer servir durant l'acollida o el comiat de la sessió.

3. La bosseta de les qualitats

Per què la fem? És important reconèixer les qualitats que tenim com a persona, com a lector o lectora i com a mentor o mentora. En el dia a dia, hi ha poques oportunitats de reflexionar sobre allò que ens agrada de nosaltres mateixos; el LECXIT és un bon moment per crear aquest espai i donar a l'infant confiança i seguretat en ell mateix.

Com la fem? Agafeu una bosseta de roba, o podeu fer-la vosaltres mateixos. Es tracta de pensar en tot allò que ens agrada de nosaltres mateixos i que pot servir per fer que el LECXIT sigui molt millor. Les qualitats s'han d'escriure en paperets i de manera conjunta. La bossa amb els paperets de les qualitats la podem donar a l'infant perquè la porti sempre i mai no s'oblidi de totes les coses bones que pot aportar.

Propostes: Si aquesta activitat la feu quan ja us coneixeu, podeu canviar-ne la dinàmica i que les qualitats les digueu l'un de l'altre, d'aquesta manera potenciareu el vostre vincle i facilitareu el reforç positiu. Mai no és un mal moment per escoltar les coses bones que els altres veuen en nosaltres! Podeu decidir que aquestes qualitats les anireu llegint a l'inici o al final de cada sessió, així sempre recordareu les vostres qualitats.

Material: Una bosseta o un sobre, un recipient on es puguin guardar bé els papers de les qualitats; i paperets, blancs o de colors.

Temps: 15'

2.2

Activitats per dinamitzar la tria del llibre

És essencial dedicar el temps suficient a triar el llibre que volem llegir, en aquest temps l'infant ha de poder consultar i veure tots els llibres que té disponibles, i de mica en mica començarà a establir pautes per fer la seva pròpia selecció d'una manera conscient, sabent allò que busca i, sobretot, per què ho busca. El nostre paper de mentoria és guiar aquest procés de tria, fer-li preguntes per esbrinar quins criteris fa servir per triar un llibre o un altre, i explicar-li com nosaltres busquem els llibres que ens agradaria llegir.

Recordeu que si agafem un llibre i no ens agrada, sempre el podem canviar per un altre. Però abans de fer el canvi és interessant reflexionar sobre allò que no ens ha agradat d'aquell llibre, per poder començar a establir criteris i gustos de lectura.

4. Tria a cegues

Per què la fem? Hem de donar importància a tots els nostres sentits, ja que per triar un llibre no només la vista ens en dona informació. Fer la tria d'un llibre sense veure com és farà augmentar la intriga de l'infant, i sobretot les ganes de saber de què tracta aquell llibre i per què l'ha seleccionat. Aquesta intriga es pot transformar en motivació per a la lectura, ja que tindrà ganes d'esbrinar quina història explica aquell llibre que ha seleccionat sense veure'l.

Com la fem? Abans que arribi l'infant, et recomanem que facis una selecció d'uns cinc a deu llibres que creguis que li poden agradar, així t'assegures que la lectura posterior serà enriquidora i positiva. Un cop arriba l'infant, has de carregar l'ambient de misteri i d'intriga, li tapes els ulls amb un mocador i li expliques que avui, per saber el llibre que llegireu durant la sessió, ha de preparar els sentits del tacte, de l'olfacte i de l'oïda, perquè són els que el guiaran per triar un llibre o un altre. Mentre l'infant va tafanejant pots fer-li algunes preguntes: «Fa olor de llibre vell o de llibre nou?» «És un llibre gruixut?» «És gros?» «Creus que deu tenir moltes il·lustracions o imatges?» «Com t'agradaria que fos?» «Creus que deu ser així?» «Per què penses que pot ser així?».

Propostes: L'emoció i el misteri d'aquesta activitat només la pots transmetre tu, fes que sigui un moment especial i que l'infant en sigui el protagonista. Demuestra que confies en el seu criteri i fes comentaris perquè sàpiga que ho està fent bé: «Ho fas molt bé, segur que no mires?» «M'agrada molt veure com et fixes en tots els detalls!». Després de la selecció del llibre, quan ja sigueu els dos al vostre espai de lectura, podeu reflexionar sobre per què ha seleccionat aquell llibre i no un altre, què li ha cridat l'atenció, quines eines ha utilitzat per fer la tria i, sobretot, podeu transmetre la importància de posar tots els sentits a l'hora de triar un llibre, ja que no només la vista ens dona pistes sobre el que ens agrada i el que no.

Materials: Un mocador.

Temps: 10'

5. Som detectius!

Per què la fem? La curiositat és la flama més important de l'aprenentatge, i el moment de triar el llibre és idoni per encendre-la! La tria del llibre és un moment essencial per a l'èxit de la sessió, és indispensable que l'infant tingui expectatives sobre la lectura, ja que això farà augmentar la seva motivació i l'ajudarà en la comprensió lectora posterior.

Com la fem? Abans de començar la sessió, tanca lligant amb una corda cinc llibres que tingueu disponibles a l'espai LECXIT (assegura't que siguin llibres que l'infant encara no ha llegit), de manera que la corda impedeixi obrir-los. L'infant ha de seleccionar el llibre que vol llegir només per la portada i la contraportada. Fixant-se molt bé en tots els detalls, s'ha d'imaginar o ha d'endevinar quina història amaga aquell llibre: es tracta de fer hipòtesis, refutar-les i esprémer tota la informació que ens dona el llibre sense obrir-lo. Exemples de preguntes: «Mirant la portada, de què creus que pot tractar aquest llibre?» «Fixa't en la il·lustració, què hi veiem?» «Què et suggereix?» «I el títol, què ens diu, creus que és informatiu o simbòlic?» «Els colors de la portada són alegres o tristos?» «Deu ser una història d'aventures?» «Et recorda algun altre llibre?» «Quin altre llibre et recorda?».

Propostes: Tant l'infant com tu heu d'endinsar-vos en el paper de detectius, amb una lupa, per exemple, podeu mirar molt bé el títol, pots fer veure que has trobat una superpista, però no la hi pots dir encara, etc. Fes que sigui un joc divertit!

Material: Corda per tancar els llibres; i tot aquell material que consideris adient per esdevenir un autèntic detectiu (lupa, diari, barret...).

Temps: 10'

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

6. Venedors de llibres

Per què la fem? Aquesta activitat et permetrà conèixer els gustos de lectura del teu infant, i a més ell també podrà conèixer els teus. És important que la informació que us aneu donant sigui sempre bidireccional, el nen o nena també ha de saber coses de tu i dels teus gustos! A més, la dinàmica permet treballar l'expressió oral i potenciar la creativitat i la imaginació.

Com la fem? Tant l'infant com tu heu de seleccionar un llibre diferent. Un cop el tingueu, es tracta d'imaginar que sou els autors d'aquell llibre. Després d'uns minuts mirant-ne la portada, les imatges, el text i la contraportada, heu de defensar per què els compradors haurien de comprar i llegir el vostre llibre abans que cap altre! Es tracta de posar en pràctica el nostre enginy i l'agilitat mental per tal de convèncer els altres, en qüestió de minuts, que el nostre llibre és el millor!

Propostes: En aquesta activitat entren en joc el teu entusiasme i la teva energia per tal que el teu infant pugui veure que realment vols que el teu llibre sigui el seleccionat. La teva implicació en l'activitat farà augmentar la motivació de l'infant. Fora vergonyes, toca passar-s'ho bé i ser el millor escriptor o escriptora!

Materials: Cap material específic.

Temps: 15'

7. Endevines quin?

Requereix un treball previ a l'inici de la sessió.

Per què la fem? És important que l'infant aprengui a relacionar idees i conceptes, i que recuperi històries conegudes per tal de buscar-hi similituds en les noves històries. Amb aquesta activitat podrà buscar elements comuns, que ja coneix, i elements nous en els llibres que li oferim.

Com la fem? La singularitat d'aquesta activitat és el fet que requereix una preparació prèvia de les persones voluntàries. Abans de la sessió has de llegir tres llibres dels disponibles a l'espai LECXIT. Després, quan arribi el teu infant, has de presentar els tres llibres i explicar l'argument de les tres històries (han de ser arguments amb una certa ambigüitat i has de triar llibres que tinguin certes similituds per tal de generar petites confusions). Quan hagis explicat els arguments dels llibres, has de deixar temps a l'infant perquè en triï un. En aquest moment pots guiar-lo amb preguntes: «En què t'has fixat per triar aquest llibre?» «Et recorda algun altre llibre que ja haguem llegit?» «Quines similituds veus entre les històries?» «I entre aquests llibres?» «Quina informació ens donen del llibre les imatges i el títol de la portada?».

25

Propostes: Aquesta activitat la podem fer a l'inici de la sessió, per triar el llibre que llegirem aquell dia, o bé la podem fer al final i fer la tria del llibre de la propera setmana; depenent de si al teu infant li agrada mantenir més o menys la curiositat, pots fer-la en el moment que creguis més oportú i adient. És una activitat que comporta un treball previ elevat per part teva, has de tenir ganes de fer-la, i segur que el teu infant estarà molt content amb la teva implicació!

Materials: Els llibres que tenim disponibles per a les sessions LECXIT.

Temps: 15'

2.3

Jocs per dinamitzar la lectura

És important dinamitzar la lectura per tal que l'infant s'ho passi bé i s'emocioni amb els llibres. En aquest apartat us deixem un recull d'activitats que podeu fer servir per apropar la lectura a l'infant d'una manera lúdica i divertida.

8. Invertim el rols

Per què la fem? És essencial implicar activament l'infant en el desenvolupament de les sessions. Ha de sentir que hi pot aportar allò que sap, pensa i sent!

Com la fem? Aquell dia hem de deixar que l'infant ens doni les pautes per seleccionar el llibre, que digui com el llegirem, que ell ens faci les preguntes i decideixi l'activitat que farem. Hem de deixar llibertat a l'infant perquè organitzi la sessió de la manera que cregui més convenient, i així també descobrirem com li agradaria que fossin les sessions.

Propostes: Perquè l'activitat es desenvolupi amb èxit, és essencial que nosaltres siguem flexibles i ens adaptem a les seves propostes. L'infant ha de sentir que confiem en el seu criteri i que fem un reforç positiu de les seves idees.

Materials: Cap material específic.

Temps: 60'

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

9. STOP!

Per què la fem? Amb aquesta activitat aconseguirem que l'infant aprengui nou vocabulari de manera divertida a través del joc.

Com la fem? Cadascun de vosaltres ha de tenir un full en blanc i, amb un llapis o un bolígraf, hi ha de dibuixar sis columnes. Com a títol, a cada columna hem de posar un tema diferent (noms de persona, aliments, personatges de contes, ciutats, llibres, etc.). Un dels dos ha de dir una lletra de l'abecedari i, ràpidament, s'han de completar totes les columnes amb una paraula que comenci per la lletra que s'ha dit. El primer que completi tots els camps ha de dir STOP! Immediatament heu de deixar d'escriure, i qui tingui més paraules suma més punts. Tingueu en compte que si escriviu la mateixa paraula en diferents columnes només sumareu un punt, en canvi si hi escriviu una paraula diferent en sumareu dos.

Propostes: No tinguis por de fer servir paraules que pensis que l'infant no coneix, ni d'anar més de pressa que ell omplint les columnes. L'infant pot prendre's aquesta activitat com un nou repte de superació, i de mica en mica veurà que es va apropant a un nou nivell i que cada cop aneu a un ritme més semblant, i això farà que augmenti la confiança en si mateix.

Materials: Un paper en blanc i llapis o bolígraf.

Temps: 15'

10. TABÚ

Per què la fem? Amb el joc del tabú els infants aprenen vocabulari alhora que es diverteixen i milloren la seva capacitat per definir conceptes de manera estructurada.

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

Com la fem? Un cop acabada la lectura del llibre, agafem un full o una cartolina blanca i en fem sis parts. En cadascuna d'aquestes parts hem d'escriure una paraula que hagi sortit en el llibre i que creguem que pot ser divertida de definir. A més de la paraula que s'ha de definir, a sota hi haurem d'escriure tres paraules prohibides, que no podrem dir a l'hora de definir-la. Podem anar pensant i preparant tantes paraules com vulguem, i quan ja les tinguem totes les hem d'anar agafant una per una i intentar definir la paraula sense dir les tres paraules tabú! Qui n'endevinarà més?

Propostes: Seria fantàstic que agaféssiu una petita capsa de cartró i que hi poséssiu totes les paraules que aneu preparant i amb què aneu jugant. A més, aquesta capsa la podeu decorar com si fos un autèntic joc de taula, pintant-la, escrivint-hi el títol del joc i posant-hi les instruccions, així tota persona que l'agafi sabrà què s'ha de fer per jugar al tabú.

Materials: S voleu elaborar el tabú com un joc de taula, paper per a les instruccions, una capsa i colors per decorar-la; i per fer les targetes amb les paraules, cartolina o paper blanc i bolígraf o llapis.

Temps: 15' - 20'

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

11. La màquina de les paraules!

Per què la fem? Aquesta activitat treballa l'agilitat mental i el coneixement de nou vocabulari de manera conjunta.

Com la fem? Aquesta activitat la podem fer d'una manera més senzilla o d'una manera més elaborada.

Senzilla: Un dels dos diu una lletra de l'abecedari, i heu d'anar dient paraules que comencin per aquesta lletra, de manera contínua i alternada, fins que un dels dos o bé repeteixi una paraula o bé no digui una paraula en menys de 30 segons.

Elaborada: Primer de tot, en un paper hem d'escriure les lletres de l'abecedari, ben grosses, i tallar cada tros de paper amb la lletra i doblegar-lo; en un altre paper hem d'escriure temes diferents (natura, ciutat, escola, animals...) i, tal com hem fet amb les lletres, hem de tallar el tros de paper amb cada tema i doblegar-lo, de manera que en cap dels dos casos no veiem què hi posa. Quan tenim els dos munts agafem, sense mirar, una lletra i un tema, i hem de dir paraules que comencin per aquesta lletra del tema que ens ha tocat.

Propostes: Aquesta activitat es recomana fer-la amb altres parelles lectores i jugar en parella, així infant i voluntari o voluntària fareu equip i jugareu plegats, i l'infant sentirà que li dones suport.

Materials: Cap material específic si feu la versió senzilla; si voleu fer la versió elaborada necessitareu tisores, bolígraf i paper.

Temps: 10'

12. Juguem al mocador!

Per què la fem? Aquesta activitat és ideal per fer aquells dies que els infants estan neguitosos i necessiten moviment, i a més potencia l'agilitat mental.

Com la fem? Abans de la sessió, hem de buscar diferents endevinalles i imprimir-les o bé escriure-les en un paper, i anotar les respostes per duplicat en dos papers per separat. Un cop hem fet aquest pas previ, quan ens trobem amb el grup d'infants ens hem de dividir en dos grups iguals i, com fem en el joc del mocador, donem a cada infant en comptes d'un número una resposta a una endevinalla, de manera secreta! Quan tothom tingui el seu paper, una persona s'ha de posar al centre i llegir una endevinalla, i les dues persones que tenen la seva resposta han d'anar corrents a buscar el mocador i portar-lo al seu equip. Quan ens quedem sense endevinalles, l'equip que tingui més punts guanya! Es pot jugar amb endevinalles, sinònims, definicions i tot allò que se us acudeixi!

Propostes: Aquesta activitat requereix la participació d'altres parelles lectores, fins i tot hi podeu jugar amb tot el grup LECXIT. És ideal per a dies especials, com l'últim dia de trimestre, l'aniversari d'algun infant, festivitats, etc. Es recomana que si fa sol i teniu la possibilitat de fer aquesta activitat a l'aire lliure, sortiu!

Materials: Un mocador i paperets per a les endevinalles.

Temps: 15'

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora o amb tot el grup.

Requereix un treball més previ abans de la sessió.

13. Ens movem!

Per què la fem? És important que durant les sessions del LECXIT els infants puguin experimentar amb les diferents formes d'expressió. La lectura n'és una, però també hi ha el teatre, el ball, la música o el dibuix. Amb aquesta activitat donem l'oportunitat a l'infant d'expressar allò que sent amb les lectures de diverses maneres, per tal de buscar aquella amb què es trobi més còmode.

Com la fem? Fer una bona tria del llibre és essencial per a l'èxit de l'activitat, els àlbums il·lustrats poden ser molt adients, i també els llibres amb diàlegs i textos curts. Un cop tingueu el llibre, un de vosaltres començarà a llegir-lo i l'altre haurà de representar allò que li transmet el text o allò que diu el text de la manera que considereu més adient (amb mímica, com si fos una obra de teatre, amb un dibuix o ballant). Els rols s'han d'anar alternant al ritme que vosaltres vulgueu (cada un llegeix una pàgina, quan diguem stop hem de canviar els papers, etc.).

Propostes: Si veiem que l'infant és tímid i li costa representar allò que estem llegint, podem canviar d'activitat, o fer la representació del llibre sencer nosaltres, i aquesta serà una manera d'aprendre l'expressió no verbal per observació. No hem de forçar cap situació, un altre dia podem tornar-ho a provar, i després de veure com ho feu vosaltres, segur que li vindrà de gust provar-ho!

Materials: El llibre i aquell material que considereu necessari per anar representant la lectura.

Temps: 15'

14. Mímica

Per què la fem? Amb aquesta activitat potenciem la millora de la comunicació no verbal. A més, els infants hauran de posar en joc tota la seva imaginació per representar un objecte, un animal o una persona només amb el seu cos.

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

Com la fem? Primer de tot agafem diferents fulls o cartolina de color blanc i els dividim, tots de la mateixa mida, per poder tallar-los i fer-ne targetes. Un cop tinguem les targetes en blanc, cadascú n'agafa deu i, de manera individual, hi hem de dibuixar o escriure (depenent del que haguem acordat fer amb la nostra parella lectora) allò que volem representar amb mímica. Hem d'anar amb molt de compte que l'altre no miri el que estem posant, i ep!, tampoc no podem mirar nosaltres. S'ha de deixar temps per fer les targetes, no ens hem d'atabalar, si veiem que anem a un altre ritme podem fer més o menys targetes, això és totalment adaptable. Quan ja les tinguem, es tracta d'anar representant amb mímica allò que hem posat a les targetes, que poden ser animals, personatges de conte, objectes, coses, accions, tot allò que pensem que pot ser divertit de representar. Tenim 30 segons per endevinar el màxim de targetes possibles de la nostra parella.

Propostes: Podem anar guardant les targetes de mímica que anem creant i deixar-les a l'espai LECXIT, així altres parelles lectores podran fer-les servir i afegir-hi les seves; de mica en mica serà un joc creat per totes les parelles del grup.

Materials: Un llapis o llapis de colors, retolador, cartolina o paper per a les targetes i unes tisores.

Temps: 15'

2.4

Llegim sense llibres

La lectura es presenta de molt diverses formes i és present en tot el nostre entorn. Hem de mostrar als infants que la lectura ens permet comprendre la vida i, per a això, us proposem un seguit d'activitats amb què podran treballar la comprensió lectora sense necessitat d'un llibre.

15. Ens expliquem acudits/ endevinalles/històries...

Per què la fem? Establir una fórmula concreta per començar la sessió ajuda l'infant a ser conscient d'on és, a relaxar-se i a desconnectar d'allò que estava fent abans. També podem fer que sigui una manera d'acabar la sessió.

Com la fem? Abans de començar amb la tria de la lectura, dedica uns minuts a fer una activitat amb la qual gaudiu plegats; s'ha d'aconseguir que tant l'infant com tu us hi impliqueu de la mateixa manera i que sigui una activitat que espereu amb ganes durant tota la setmana. Podeu explicar un acudit diferent cada setmana, i decidir al final de la sessió a qui li toca pensar-se'l per a la següent, o bé podeu preparar una endevinalla. També és una bona oportunitat per explicar un conte en petits fragments, de manera que a cada sessió n'expliqueu una part i generis així curiositat i interès per l'argument.

Suggeriments: No dubtis a preguntar al teu infant què li agradaria fer, pensar aquesta activitat de manera conjunta farà augmentar el vostre vincle de confiança. Aquesta dinàmica també pot ser una oportunitat per donar-te a conèixer. Si ets un apassionat de la màgia, per què no li fas un truc a l'inici de cada sessió? Si t'agrada el ball, podeu fer-ne alguns passos abans de començar. I si el que t'agrada és la poesia, pots llegir-li un poema diferent en cada sessió.... Comparteix les teves passions, potser un dia també seran les seves!

Materials: Cap material específic, el material que considereu necessari per fer l'activitat.

Temps: 10'

16. Creem el nostre propi personatge!

Per què la fem? Elaborar productes, i que això sigui el resultat de passar una bona estona plegats, us farà recordar bones estones i moments divertits de complicitat, i enfortirà el vostre vincle.

Com la fem? En aquesta activitat, haureu d'elaborar un personatge partint de la vostra imaginació i creativitat. No hi ha límits, podeu fer tot allò que se us acudeixi, i pot ser a partir de material reciclat com revistes, diaris, papers i cartolines... Es tracta de donar-li forma, fer una cara, un cos, uns ulls, una boca, uns llavis, unes dents, etc. Un cop en tingueu totes les parts és hora d'enganxar-les i de posar un nom al vostre personatge! Aquest personatge us pot acompanyar durant totes les sessions.

Propostes: Un cop tingueu el personatge podeu crear la seva pròpia història!

Materials: Tot aquell material que necessiteu per fer el personatge (diaris, revistes, paper, etc.); i tisores i pega per enganxar-ne les parts.

Temps: 20' - 30'

17. Històries desendreçades!

Per què la fem? És important conèixer les parts en què es divideix una història. Aquesta activitat permet aprendre a identificar la introducció, el nus i el desenllaç d'una història.

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

Com la fem? Agafem un full en blanc o de color (és més dinàmic si els fulls són de colors) i hi escrivim una història. Pot ser una història inventada o bé una de coneguda. Un cop la tingueu escrita, es tracta de tallar en petits fragments aquesta història i de barrejar-los, per després veure si recordem com s'hi esdevenien tots els fets.

Propostes: És una bona activitat per fer amb una altra parella lectora, d'aquesta manera quan cada parella té la seva història desendreçada, la passa a l'altra parella per veure si és capaç d'enllaçar-ne totes les parts. És molt positiu guardar totes aquestes històries a l'espai LECXIT, perquè així altres les parelles lectores les podran fer servir.

Materials: Tisores, paper, llapis o bolígraf.

Temps: 15' - 20'

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora.

18. Fem teatre!

Per què la fem? El teatre és una activitat que reforça el llenguatge verbal i no verbal de l'infant, alhora que l'ajuda a expressar els seus sentiments i potencia la seva creativitat i la seva imaginació.

Com la fem? En aquesta activitat us proposem fer una petita representació teatral, que pot ser per a vosaltres, per a altres parelles lectores o bé per a tot el grup LECXIT al final o al principi de la sessió. L'obra de teatre la podeu extreure del vostre llibre preferit, o bé us la podeu inventar vosaltres!

Propostes: Podeu portar disfresses i tot aquell material que pugui donar més realisme a l'obra de teatre. Si a casa no trobes res, no dubtis a demanar-ho als companys i companyes del LECXIT.

Materials: Tot allò que cregueu que és necessari per representar l'obra de teatre.

Temps: 30'

19. Històries de por

Per què la fem? A molts infants els agraden les històries de por, i els agrada escoltar com els expliquen un conte. Doneu l'oportunitat al vostre infant d'escoltar les vostres històries esgarrifoses!

Possible activitat per fer amb més d'una parella lectora o amb tot el grup.

Com la fem? Podeu llegir un llibre de por, o bé explicar vosaltres històries que sapigueu adaptades a les seves edats, o també poden ser els infants els que les expliquin. Apagueu els llums, parleu amb una veu que faci por i busqueu aliats per fer sorolls mentre s'explica la història. Tot això donarà més credibilitat a l'activitat. Imaginació al poder!

Propostes: És una bona activitat per fer els dies de pluja, amb les finestres tancades i sentint el soroll de les gotes en els vidres. També podeu portar una llanterna!

Materials: Una llanterna i el llibre o la història que vulgueu explicar.

Temps: 30' - 40'

20. Papiroflèxia

Per què la fem? La papiroflèxia és una activitat que pot servir per facilitar la relaxació dels infants, i a més els ajuda a entendre conceptes espacials com davant, darrere, a sobre o a sota. Amb aquesta activitat aconseguirem millorar la concentració visual i mental de l'infant, alhora que serà conscient de com la paciència i la constància tenen molt bons resultats!

Com la fem? Podeu portar de casa, o bé buscar-les en el mateix moment, les instruccions per fer un animal o algun altre objecte amb la tècnica de la papiroflèxia. És important que d'entrada no sigui un vídeo tutorial, ja que l'objectiu és que l'infant segueixi les instruccions de manera detallada entenent el que llegeix.

Propostes: Podeu fer aquesta activitat en diferents sessions i anar guardant els objectes finals, i així, quan tingueu diferents figures de paper, podreu crear una història amb aquests animals o figures com a protagonistes.

Materials: Paper, colors i les instruccions per fer la figura de paper (mòbil, ordinador o paper).

Temps: 15'

21. Imaginem històries!

Per què la fem? Amb la creació de noves històries potenciem el desenvolupament de la creativitat i la imaginació de l'infant. A més a més, li oferim la incorporació de nou vocabulari, i d'una manera molt dinàmica aprendrà a dividir una història en introducció, nus i desenllaç.

Com la fem? Primer de tot, heu de buscar un recipient per posar-hi les paraules; podeu fer servir qualsevol cosa, un estoig, una bosseta de roba, etc. Seguidament, en petits paperets que haureu tallat prèviament, heu d'escriure paraules aleatòries: verbs, noms, adjectius, etc. Un cop totes les paraules són ben guardades en el recipient, les anem traient. Primer un dels dos en treu una i comença una història amb un fragment que contingui aquella paraula, després l'altre ha d'agafar un altre paper i seguir-la, de la mateixa manera, i així successivament fins que s'acaben els paperets.

Propostes: Podem fer servir aquesta activitat per potenciar l'aprenentatge de la categoria gramatical de paraules, i fer que cada cop que un dels dos tregui una paraula de la bosseta hagi de dir quin tipus de paraula és: nom, adjectiu o verb. Si al teu infant li agrada dibuixar, en comptes de paraules podeu posar a la bosseta petits dibuixos d'objectes, animals o coses aleatòries.

Material: Full de paper, tisores i una bosseta de roba o de qualsevol material per posar-hi els paperets.

Temps: 20'

2.5

Activitats per avaluar el que hem llegit

És important que els infants puguin establir el seu criteri de lectura i diferenciar aquells llibres que els agraden i dels que no. D'aquesta manera podran apropar-se a la lectura d'una manera més satisfactòria i augmentarà el seu gust i el seu hàbit per la lectura.

22. Recomanem el llibre... o no!

Per què la fem? És important conèixer els nostres gustos de lectura, saber allò que ens agrada llegir ens farà ser persones més lectores, perquè ens permetrà gaudir dels llibres i de les històries que expliquen. Imagina't, per exemple, que encara no saps el que t'agrada menjar i el que no; quina mandra ens faria menjar sabent que hi ha un 50% de possibilitats que no ens agradi! Amb la lectura passa una cosa molt semblant, per això en les sessions del LECXIT hem d'oferir espais perquè els infants puguin valorar la lectura i reflexionar sobre quines característiques han de tenir els llibres que volen llegir i quines no.

Com la fem? Després de la lectura del llibre, és indispensable reflexionar sobre el que hem llegit: «Hem empatitzat amb el personatge principal?» «Qui ha sigut el nostre personatge preferit?» «Per què?» «Ens agradaria ser com ell o ella?» «Les il·lustracions del llibre ens han agradat?» «El tipus de lletra ens ha facilitat la lectura?». Un cop hem reflexionat sobre el llibre, és l'hora de pensar si el recomanariem a la resta del grup LECXIT o no, i per què. Aquesta recomanació s'ha d'escriure en un *post-it* que enganxarem a la portada del llibre, així un altre infant podrà llegir la ressenya del llibre abans d'agafar-lo.

Propostes: Explica a l'infant les teves pròpies valoracions del llibre, així aprendrà a fer valoracions a partir dels teus comentaris, per exemple, a què dones importància i a què no, en quins detalls et fixes, etc. Quan avanci el curs i coneguis els seus gustos de lectura, no dubtis a portar lectures que creguis que seran del seu interès, de ben segur que valorarà aquest gest d'una manera molt positiva.

Materials: *Post-it* i un bolígraf o retoladors.

Temps: 15'

23. Examinem els llibres

Per què la fem? Amb aquesta activitat donem a l'infant l'oportunitat de comunicar què li ha fet sentir la lectura, de posar paraules als seus sentiments i emocions, i de treballar l'expressió oral i l'aprenentatge de nou vocabulari.

Com la fem? Agafem una llibreta que tinguem per casa o bé en demanen una a la persona responsable de l'espai LECXIT. En aquesta llibreta, de la manera que considerem més adient, hi hem de diferenciar dos espais: en un hi posarem allò que ens ha agradat del llibre, i a l'altre tot allò que no ens ha agradat. Fent això en diferents sessions aconseguirem tenir una llista de les característiques dels llibres que ens agraden, cosa que ens facilitarà poder triar llibres més endavant.

Propostes: Podeu personalitzar la llibreta, fer-la vostra, heu de sentir que esteu creant plegats un material molt valuós. Dona importància a totes les aportacions de l'infant i intenta incorporar-les a la tria del llibre en la sessió posterior, així se sentirà valorat i escoltat.

Materials: Llibreta i tot allò que necessiteu per decorar-la.

Temps: 15'

2.6

Activitats per treballar la comprensió lectora

És important treballar la comprensió lectora d'una manera amena i diferent, en què els infants no sentin que estan sent avaluats i puguin endinsar-se en la història d'una manera còmoda i relaxada, en la qual el teu acompanyament els farà descobrir tot allò que amaga un llibre.

24. Fem un diccionari personal!

Per què la fem? És molt positiu crear alguna cosa comuna i significativa al voltant del que llegiu. Elaborar plegats el vostre propi diccionari us farà ser els creadors d'un material únic i inigualable, i us farà ser part d'una mateixa cosa.

Com la fem? Quan acabeu la lectura del llibre, intenteu buscar totes aquelles paraules que us hagin semblat curioses, sigui perquè no les entenieu o perquè mai no les havieu fet servir, i un cop localitzades es tracta d'escriure en una llibreta el significat d'aquestes paraules. Fent aquesta activitat en diferents sessions, aconseguireu, a l'acabar el LECXIT, disposar d'un diccionari personal amb totes les paraules noves que heu après gràcies a les lectures.

Propostes: Podeu personalitzar la llibreta i donar-hi la forma d'un autèntic diccionari, folrar-la amb un paper que us agradi, fer-hi un dibuix o posar-hi un títol inventat, con més us endinseu en la creació, més elevada serà la vostra implicació.

Materials: Llibreta, bolígraf, i tot aquell material que creguis necessari per fer de la llibreta un autèntic diccionari.

Temps: 15'

25. Tanca el llibre!

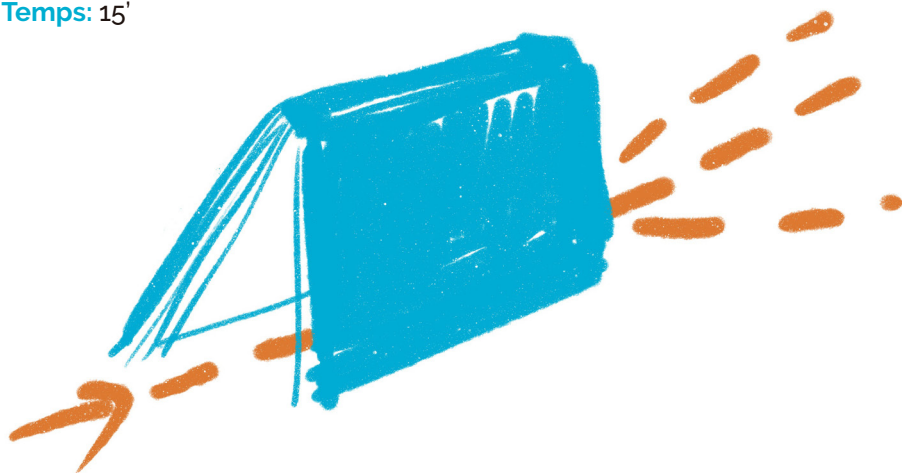
Per què la fem? Les tasques noves solen ser més motivadores que les repetitives, així que aprofita per oferir novetat i varietat. Amb aquesta activitat aconseguirem augmentar l'interès i la curiositat de l'infant per la història que estem llegint, alhora que treballarem la creativitat i imaginació.

Com la fem? Quan estem a punt d'acabar el llibre, quan arribem a aquell moment en el qual tot està a punt de descobrir-se, tanca el llibre ràpidament!! Es tracta d'intentar esbrinar el final de la història, i el podem explicar, escriure o fer-ne un dibuix, això ho has de negociar amb l'infant. Intenteu que cada un de vosaltres imagini un final del llibre diferent, de manera individual. Quin dels dos aconseguirà apropar-se més al veritable final del llibre?

Propostes: A l'hora d'escriure el final del llibre, intenta fer comentaris per facilitar que l'infant relacioni el possible final amb la resta de la història que heu llegit: «Creus que serà un final alegre?» «Per què?» «Potser el títol ens en dona alguna pista?» «Aquesta història te'n recorda alguna altra?».

Materials: Paper i llapis.

Temps: 15'

26. Viatgem amb els llibres

Per què la fem? Els infants sempre tenen curiositat per descobrir altres països i cultures, els llibres i les històries són ideals per viatjar allà on vulguem. Aquesta activitat també ens permet aprendre a cercar informació sobre un tema concret, a diferenciar la informació rigorosa de la que no ho és, i a intentar acotar el que volem buscar per ser més àgils i més ràpids.

Com la fem? Un cop hem fet la lectura del llibre, hem d'endevinar en quin lloc, ciutat o país transcorre la història que hem llegit. Per fer-ho hem de buscar pistes en el llibre: «Quins són els noms dels personatges?» «Hi surt el nom d'alguna ciutat?» «Describeu com és el clima o l'ambient del lloc?». Un cop ja hem endevinat o intuït de quin lloc es tracta, hem de buscar-ne informació sobre la cultura, la ubicació en el mapa, el nombre d'habitants, etc. Aquest és un bon moment per fer preguntes i anar coneixent la nostra parella lectora: «Què és el que més t'agrada del que hem llegit d'aquest país?» «Què és el que t'agrada menys?» «On t'agradaria viatjar?» «Per què t'agradaria conèixer aquest lloc?».

Propostes: Aquesta activitat la podem anar fent al llarg de diferents sessions, i anar anotant en una llibreta els països que anem descobrint; així, quan s'acabi el curs, tindrem un recull de tots els llocs on hem viatjat gràcies als llibres. A més, si un company o una companya del LECXIT ha nascut en aquell país, o la seva família és nascuda allà, sigui una persona voluntària, un infant o vosaltres mateixos, podeu preparar plegats una entrevista per saber molt més d'aquell país d'una manera més propera. Per anar més enllà! Recordeu que heu de buscar en un mapa on és aquest país!

Materials: Connexió a internet per buscar informació del país, un atlas i tot material que ens pugui donar informació del país o ciutat del qual estem buscant informació.

Temps: 20'

27. La banda sonora dels llibres

Per què la fem? La música fa aflorar els nostres sentiments i és un canal per transmetre, d'una manera subtil, allò que ens transmet la lectura del llibre.

Com la fem? Tant les pel·lícules com qualsevol altre material audiovisual tenen música i sons que acompanyen les escenes per posar èmfasi en allò que veiem. De la mateixa manera, nosaltres intentarem produir una banda sonora per al llibre que hem llegit durant la sessió. Per fer aquesta activitat hem de pensar molt bé què ens va suggerint i què ens transmet cada part del llibre, ja que depenent d'això haurem de buscar una música o una altra. Un cop tenim clar què volem transmetre de cada apartat del llibre, posarem a disposició de l'infant diferents eines, com ara aplicacions amb diferents sons o entrar a YouTube per aconseguir la música... A partir d'aquí, i de manera conjunta, aconseguireu crear la vostra banda sonora del llibre.

Propostes: Un cop tingueu la banda sonora del llibre, podeu mostrar a tot el grup LECXIT la vostra creació. Així tothom podrà comprovar la importància que té la música en l'explicació de les històries.

Materials: Connexió a internet per poder buscar els sons i la música.

Temps: 15'

28. Traquem el personatge de la seva història!

Per què la fem? Amb aquesta activitat tenim l'oportunitat de conèixer com l'infant percep les característiques personals del protagonista de la història, saber si li agrada com és i el que fa. Això ens ajudarà a conèixer la seva manera de ser i els seus gustos i interessos.

Com la fem? Un cop hem fet la lectura del llibre, es tracta d'extreure el protagonista de la història i pensar com és: «És valent o valenta?» «Li agraden les aventures?» «És respectuós o respectuosa?» «De què treballa?» «Coneixem els seus gustos?». Un cop hem parlat de com és el personatge protagonista, es tracta d'escriure una història totalment diferent, però que encaixi amb els seus trets personals!

Propostes: Podeu agafar aquest personatge com un referent per a les diferents sessions, i quan feu la lectura d'un altre llibre us podeu preguntar si el personatge tret de la seva història el podríeu incloure en aquesta, i si és així, per què, i si faria canviar alguna cosa en aquesta història, si hi fos. Potser arribarà un moment que trobareu el seu llibre perfecte!

Materials: Cap material específic.

Temps: 15'

29. T'imagines les il·lustracions?

Per què la fem? Les imatges i les il·lustracions dels llibres ens donen informació de l'argument, dels personatges i d'on transcorre la història. En aquesta activitat volem que l'infant sigui conscient d'aquesta importància i de com, analitzant les il·lustracions, podem endinsar-nos molt més en els llibres.

Com la fem? Primer de tot, abans de començar la sessió, hem d'agafar un post-it o un paper en blanc i tapar les imatges i les il·lustracions del llibre. Comencem a llegir i anem parlant amb l'infant: «Com t'imagines que són els personatges?» «I els espais?» «Com t'imagines el paisatge?». Finalment podeu fer dibuixos de diferents parts de la història i fer les vostres pròpies il·lustracions, i comparar-les després amb les del llibre. I li podeu preguntar: «Hi ha similituds?» «El text ens ha donat pistes per fer les il·lustracions?», etc.

Propostes: El llibre *La cosa perduda*, de Shaun Tan, és fantàstic per fer aquesta activitat, ja que permet tapar amb un paper aquella cosa perduda de la qual es parla tota l'estona en el llibre. I després l'infant haurà d'endevinar de quina cosa que es tracta, o què creu que és, ja que només amb el text és difícil de saber-ho. Teniu disponible a YouTube el curtmetratge d'aquest llibre en castellà: *La cosa perduda* [cortometraje].

Materials: Llibre, post-its o fulls en blanc i accés a internet.

Temps: 30' - 40'

30. Imaginem vides!

Per què la fem? Aquesta dinàmica ens permet conèixer com l'infant percep la manera de ser i les característiques principals del protagonista de la història, fet que ens dona moltes pistes per saber allò que l'infant ha entès de la història. A més, ens permet donar a conèixer com es fa la biografia d'una persona, quines són les dades que hi hem de tenir en compte i les passes que hem de seguir per exposar-les de manera ordenada.

Com la fem? Després de la lectura del llibre seleccionat per a la sessió, hem de fixar-nos molt bé en el personatge protagonista de la història. A partir de totes les pistes que ens en proporciona el llibre, hem d'intentar esbrinar la seva biografia, i anem fent preguntes: «A quina ciutat o país viu?» «A quina època?» «Quina és la seva edat?» «Quines són les coses que podem destacar de la seva vida?». La informació que no tingueu en el llibre l'haureu de deduir a través del que heu entès i percebut. Es tracta d'anar buscant informació, que potser està amagada en les il·lustracions o en frases que heu passat per alt. Un cop tingueu tota la informació, heu d'escriure la biografia del personatge!

Propostes: Abans de començar a treballar en la biografia del personatge protagonista de la història, hem d'assegurar-nos que la nostra parella lectora sap què és una biografia i la informació que ens aporta sobre una persona. És bo dedicar un temps a aquesta primera part i, per exemple, buscar la biografia de personatges que agradin a l'infant, com ara el seu actor, actriu, cantant o esportista preferit; així tindrà exemples de la informació que haurà de buscar en el llibre.

Material: El llibre que hem llegit a la sessió, llapis, colors i paper per escriure la bibliografia; i mòbil o ordinador per poder buscar altres biografies.

Temps: 15'

3

QUÈ PUC FER QUAN...?

En aquest apartat intentarem abordar les possibles incidències que poden sorgir durant la dinàmica del LECXIT.

De manera general, hi ha petites píncoles —o unes quantes recomanacions— que són importants de tenir en compte al llarg de les sessions LECXIT per prevenir l'aparició de determinades situacions:

1. Hem d'intentar no destacar de manera sistemàtica els errors de l'infant i no menysprear els seus gustos. No hem de demanar activitats massa acadèmiques, el LECXIT no ha de ser un espai on l'infant senti que ha de continuar perseguint objectius acadèmics.
2. Hem d'entendre que els nens i nenes tenen una noció del temps diferent de la dels adults. Per evitar que s'avorreixin, durant l'estona LECXIT és recomanable combinar diverses activitats com ara diàleg, lectura en veu alta, jocs, etc.
3. Hem d'adaptar les propostes al seu nivell i capacitats, perquè l'infant s'ha de sentir segur i amb confiança per llegir i completar amb èxit els exercicis proposats. Hi ha d'haver un bon equilibri entre l'esforç que implica una activitat i la satisfacció que genera.

Encara que posis en pràctica totes aquestes recomanacions, és normal que durant les sessions LECXIT apareguin incidències diverses. El primer que has de pensar és que mai no t'has de sentir incòmode o amb inseguretat. Si penses que la situació et supera i no la pots controlar, no dubtis a parlar amb la persona responsable del projecte, ella t'ajudarà en tot moment a solucionar la incidència. Ets una peça molt important del LECXIT i t'has de sentir cuidat o cuidada i amb suport en tot moment.

D'altra banda, volem que tinguis clar que aquestes situacions amb què et pots trobar es produeixen en molts espais LECXIT contínuament. Les relacions personals són complexes i els conflictes són oportunitats per créixer i aprendre plegats. Així que no et sentis culpable ni en facis culpable l'infant, intenteu aprofitar la situació per aprendre l'un de l'altre.

No tenim una resposta correcta ni miraculosa per a cada situació, ja que la solució dependrà molt de la teva relació concreta amb el nen o nena i els vostres trets personals. Tot i això, podem afirmar que la paciència i la constància seran els teus grans aliats.

Situació 1

L'infant ha arribat enfadat o trist a la sessió del LECXIT

És important dedicar temps a observar com arriba l'infant a la sessió LECXIT per adaptar-la a les seves necessitats. Deixa-li un temps per relaxar-se i parleu sobre la situació que l'ha fet estar així, i un cop esbrineu el perquè, podeu tractar aquell tema que el preocupa.

Hi ha llibres que tracten temes molt concrets i que us poden ajudar a dirigir la situació. Podeu explicar a la persona responsable de l'espai LECXIT la situació concreta que afecta l'infant i us podrà recomanar un llibre adequat. Penseu que el benestar de l'infant és un element clau per a l'èxit de la sessió, i si aquell dia el dediqueu a parlar més estona de la prevista, això no representa mai cap inconvenient.

Aquests dies també són adients per trencar la rutina de la sessió i fer una activitat nova i divertida, amb què l'infant pugui riure i compartir bons moments amb els seus companys i companyes. Així aconseguirem que el seu dia a l'escola s'acabi d'una manera alegre.

Activitats recomanades:

Activitat 2. Ens escrivim una carta!

Si veiem que a l'infant li costa explicar allò que li ha passat durant el dia, podem proposar que ho faci a través d'una carta, així potser se sentirà més còmode i relaxat. Pot ser una carta adreçada a la persona amb la qui ha tingut un problema, o bé una carta en què expliqui com s'ha sentit o en què pugui explicar la seva versió de la història.

Activitat 12. Juguem al mocador.

Aquesta activitat la podeu fer un cop hagueu parlat de com se sent i en deduiu que una bona manera de millorar el seu benestar és compartir la sessió amb altres infants i que ocupi el cap en un joc que el faci oblidar els moments dolents que ha viscut durant el dia.

Us proposem la lectura d'aquests llibres:

- ***Tu, com estàs?*** Imapla. Libros del Zorro Rojo: ens ofereix l'oportunitat de treballar les emocions posant l'infant com a protagonista del llibre.
- ***L'art d'emocionar-te.*** Rafael R. Valcarcel, Cristina Nuñez Pereira. Nube de Tinta: ens convida a explorar i a reconèixer les emocions que sentim en el nostre dia a dia.
- ***Laberint de l'anima.*** Anna Llenas. Editorial Fanbooks: ens ajuda a reflexionar, a identificar i fins i tot a gestionar el nostre món interior.
- ***La increïble història del nen menjaparaules.*** Marlet Sunyer, Jordi Sunyer. Babulinka Books: un llibre per ajudar als infants a entendre i a poder expressar les seves emocions i com els afecten.
- ***Així és el meu cor.*** Jo Witek. Bruixol Edición: àlbum perquè els infants reconeixin en totes les seves formes i colors les emocions.
- ***El nen gris.*** Lluís Farré Estradal. La galera: explica la història d'un nen que, quan neix, és gris i insensible, i fins que no li passa un fet excepcional, no descobreix la importància de les emocions.
- ***Emocionari.*** Rafael R. Valcarcel, Cristina Nuñez Pereira. Palabras Aladas: ens descobreix una manera d'educar els més petits perquè sentin sense por, perquè es descobreixin a si mateixos i perquè acabin convertint-se en adults autoconscients amb habilitat sensitiva per afrontar els reptes de la vida.

Situació 2

L'infant només vol parlar i costa començar l'activitat de lectura

Com hem vist, una bona manera de començar les sessions LECXIT és establint una rutina, això aporta seguretat a l'infant. Que cada sessió segueixi la mateixa estructura fa que l'infant pugui anticipar el que vindrà i saber el que ha de fer en cada moment. Encara que a vegades plantejis activitats extraordinàries, és important que defineixis una dinàmica bàsica de funcionament, d'aquesta manera l'infant també serà conscient dels temps que han de seguir els diferents moments de la sessió. Podeu, per exemple, negociar una hora en la qual començareu la lectura, així els dos sereu responsables de seguir la rutina marcada. Tanmateix, de vegades és positiu sorprendre els infants i trencar aquesta rutina amb una activitat excepcional.

Si tot i així us costa començar la lectura, explica a l'infant que el teu objectiu al LECXIT és ajudar-lo a millorar en la lectura i que, per aconseguir-ho, necessites la seva implicació i la seva col·laboració. Que vegi la importància que té aprofitar el temps i se senti corresponsable del seu procés d'aprenentatge!

Activitats recomanades:

Activitat 1. Capsa dels desitjos. Amb aquesta activitat podreu compartir els objectius i les expectatives de la sessió, i fer conscient l'infant que parlar i conèixer-vos és una activitat que heu de fer durant la sessió, però no l'única. Tenint clares les vostres expectatives podeu negociar activitats i determinar una rutina en la qual els dos us sentiu representats i còmodes.

Activitat 8. Invertim els rols. Amb aquesta activitat l'infant es posarà en el teu lloc, i això és una bona oportunitat perquè conegui de molt a prop la importància d'establir diferents temps per a les activitats que heu de dur a terme.

Activitat 15. Ens expliquem endevinalles/acudits/contes. Una bona manera de diferenciar els moments de la sessió és establir activitats d'obertura i de tancament de la sessió, ja que fan l'Infant conscient d'on és i d'allò que hem acordat fer en cada moment.

Situació 3

A l'infant li costa mostrar respecte per l'entorn, la persona voluntària o el material

Per intentar que l'infant respecti el seu entorn, és essencial fer-li entendre això a partir del diàleg i les explicacions. Hem de fer que l'infant entengui com se senten els altres quan pren determinades actituds. Si les conductes irrespectuoses continuen, pots reforçar aquesta idea amb alguna conseqüència pràctica que pot tenir aquesta actitud en acords establerts: «Si continues insultant el teu amic, et penses que voldrà fer una activitat amb nosaltres?» «Potser no podrem fer el joc que vam quedar de fer plegats la setmana passada...» «Saps que vam dir que un dia llegiríem amb l'ordinador? Jo en tenia moltes ganes, però m'ho estic pensant veient com tractes el material...».

És essencial que l'infant entengui a quina acció concreta respon la conseqüència que heu establert, si no, es perdrà el sentit d'aquesta acció i la conseqüència es percebrà com un càstig que no comportarà cap aprenentatge posterior.

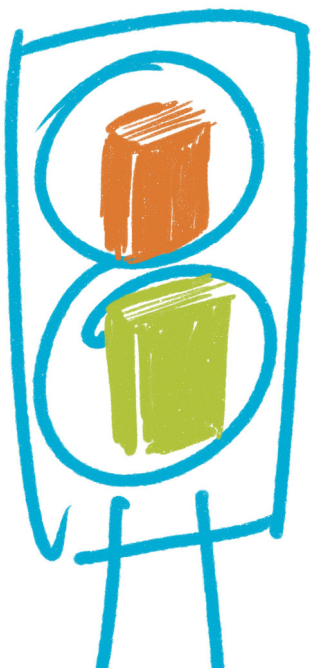
Amb la lectura dels llibres, i analitzant les actituds dels protagonistes, també podeu reflexionar sobre com són i què ens agrada d'ells. Potser mirant les seves actituds respectuoses l'infant s'adonarà de com ens agrada que ens tractin, i de les conductes que volem reproduir d'aquests personatges i de les que no volem reproduir.

Activitat recomanada:

Activitat 3. La bosseta de les qualitats. Destacar allò que us agrada del vostre infant i reforçar les seves actituds positives farà que les reproduïxi de manera habitual, i que no reproduïxi les conductes negatives. De vegades no fa falta assenyalar allò que no ens agrada, sinó destacar allò que sí!

Us proposem la lectura d'aquests llibres:

- **La Berta i les ulleres de visió empàtica.** Júlia Prunés Massaguer. Edición Omniabooks: amb aquest llibre podem treballar la importància de l'empatia i d'intentar entendre els altres.
- **El peix irriestat.** Marcus Pfister. Editorial Beascoa: ens ensenya la importància de saber compartir.
- **Tot es culpa teva.** Begoña Ibarrola. Editorial Cruïlla: aquest conte tracta temes com la culpabilitat, l'egoisme, la ràbia, la solidaritat o la justícia.
- **La mentida.** Catherine Grive. Ediciones Siruela: amb aquest llibre podem treballar el valor de la sinceritat i com les mentides ens poden atrapar i angoixar.

Situació 4

L'infant no vol llegir

De vegades els infants, en un primer moment, rebutgen la lectura. Això pot ser una conseqüència de diferents factors:

1.
Ha tingut **una jornada escolar intensa** i vol moviment: és important respectar aquells dies en què l'infant està cansat de seure i necessita moviment, si són dies puntuals. Podeu dedicar els primers moments a passejar pel pati de l'escola o per la biblioteca, i després podeu fer una activitat diferent que impliqui moviment.

Activitats recomanades:

A l'apartat d'activitats podeu trobar les dinàmiques següents, que podeu posar en pràctica durant aquestes sessions:

- 13. Ens movem;**
- 16. Creem el nostre propi personatge!;**
- 18. Fem teatre!;**
- 19. Històries de por;**
- 20. Papiroflèxia.**

Aquestes activitats són diferents de les de la dinàmica habitual del LECXIT i, a més, requereixen moviment. Aquest canvi generarà curiositat i energia a l'infant per descobrir el que ha de fer.

2.
L'infant és tímid i li fa vergonya llegir en veu alta: en aquest cas serà important dedicar temps a incrementar la proximitat entre vosaltres. Potser has de dedicar més estona a parlar i a esbrinar quins temes fan que s'animi a parlar (videojocs, aficions, família...). Si li costa llegir en veu alta quan hi ha moltes parelles lectores en un espai, intenteu buscar llocs on estigueu més tranquils, així se sentirà més còmode i s'animarà a llegir sense por de ser jutjat.

Activitats recomanades:

- 2. Ens escrivim una carta;**
- 13. Ens movem!;**
- 14. Mimica;**
- 18. Fem teatre!**

Les activitats teatrals treballen la vergonya d'una manera fluida i lúdica, potser és una bona idea treballar aquestes activitats al LECXIT. Però hem de tenir molt clar que l'infant ha de viure aquestes activitats d'una manera positiva i còmode, per això primer podeu fer les activitats vosaltres dos i, de mica en mica, anar-hi incorporant altres parelles.

3. **Les experiències que ha tingut amb la lectura no han sigut positives:** comparteix les experiències positives que hagis tingut tu amb la lectura! Aquell llibre que no podies parar de llegir, el que et va fer aprendre moltes coses que no sabies o la lectura que et va evadir d'algun problema. Si comparteixes les emocions positives, podràs contagiar-li les teves sensacions i sentiments. A més a més, al LECXIT teniu l'oportunitat de crear experiències positives en relació amb la lectura que faran canviar la seva perspectiva i posicionament davant dels llibres.

Activitats recomanades:

- 17. Històries desendregades;**
- 26. Viatgem amb els llibres;**
- 27. La banda sonora dels llibres;**
- 28. Traquem al personatge de la seva història!**

Encara que totes les activitats de la guia fan que els infants visquin experiències positives amb la lectura, aquestes en concret el faran conèixer tot allò que podem extreure d'un llibre, des d'una vessant més sensible a una vessant més de coneixements.

4. **Encara no ha trobat allò que li agrada llegir:** fes entendre a l'infant que es tracta d'anar provant, deixa que experimenti i que canviï de llibre si el que llegiu no li agrada.

Activitats recomanades:

- 4. Tria a cegues;**
- 5. Som detectius!;**
- 6. Venedors de llibres;**
- 7. Endevides quin?**

Amb aquestes activitats podrem fer la tria del llibre d'una manera engrescadora i amena, i permetran a l'infant conèixer llibres de tipologies diferents i saber identificar els elements que li agraden d'un llibre d'una manera pautada.

- 22. Recomanem el llibre...o no!;**
- 23. Examinem els llibres.**

Amb aquestes activitats els infants podran ser conscients dels elements que destaquen i els agraden dels llibres i aquells que no, i així, a poc a poc, es podran anar coneixent i anar creant el seu propi criteri.

Situació 5

L'infant encara no té prou domini del català

Cada infant és diferent, i això requereix que adaptem la nostra intervenció a les necessitats concretes de la persona que tenim al davant. Si el teu infant té dificultats per entendre i parlar el català, treballar la lectura des de bon començament potser no és la millor opció. Així doncs, pots centrar les sessions a treballar oralment la llengua i, a mesura que vagi progressant, incorporar-hi la lectura de manera gradual. Com hem anat repetint, l'adequació al nivell és fonamental per a l'èxit!

62

També és important que durant les sessions LECXIT us relacioneu en català, perquè és la llengua vehicular a l'escola, i fomentant-ne l'ús a l'espai LECXIT en millorarem el coneixement i podrem incrementar les oportunitats d'èxit educatiu de l'infant!

Us proposem treballar la lectura a partir dels àlbums il·lustrats. Amb aquests llibres els infants podran fer un aprenentatge de la llengua per experiència i es podran familiaritzar amb la llengua oral per mitjà de les imatges dels llibres. Així, alhora que potencien la seva creativitat adquireixen competències lingüístiques.

A més, al web de l'Associació de lectura fàcil www.lecturafacil.net trobareu materials i llibres que us ajudaran a treballar la lectura de manera adequada al nivell dels vostres infants.

Activitats recomanades:

9. STOP!;

10. TABÚ;

11. La màquina de les paraules;

24. Fem un diccionari!

Encara que totes les activitats proposades a la guia són adients per a tots els infants, aquestes en especial treballen l'adquisició de nou vocabulari d'una manera divertida i diferent, i segur que engrescaran l'infant i el faran gaudir de l'aprenentatge de la llengua catalana. Recomanem també el joc del memory, amb el qual de manera visual els infants aprenen noves paraules i les relacionen amb la imatge corresponent.

Situació 6

L'infant es desmotiva davant les dificultats que té per la lectura

La teva actitud davant els entrebancs de l'infant és un element clau perquè els visqui d'una manera més o menys positiva. Sempre hem de mantenir una actitud d'ànim i de confiança, que vegi que no passa res si alguna cosa li costa o no li surt a la primera. Les equivocacions són normals i s'han de viure com una font d'aprenentatge!

Treu importància als errors comesos assenyalant tot el que fa bé i reforçant el valor dels seus intents, per exemple: «Vinga, ara no em diguis que per això no vols continuar llegint, si ho fas molt bé!» «Va, tornem a intentar-ho que jo t'ajudo!» «Ei, que no passa res si no et surt a la primera!» «A mi em passava igual al principi, però ja veuràs que a mesura que anem practicant cada dia ho faràs millor!» «Saps què va molt bé quan et passa això...?».

També és necessari que facis les correccions convenientes. Que destaquis constantment els errors o dificultats no és gens recomanable, però sí que pots utilitzar alguns recursos més «indirectes» que l'ajudin a prendre consciència de què li cal treballar i millorar. Per exemple, si hi ha alguna errada en la lectura, pots llegir tu el text una altra vegada i dir-li que pari atenció, que s'hi fixi, i després que el torni a llegir ell. O també li pots preguntar què volen dir aquelles paraules que vegis que li costa llegir, com si tu no en sabessis el significat, i en cas que no el sàpiga les podeu buscar plegats al diccionari.

Transmet la teva confiança. Si l'infant veu que té algú al costat que creu en ell, se sentirà més segur i tranquil, i això farà que, de mica en mica, comenci a creure en les seves pròpies capacitats i habilitats.

Activitats recomanades:

Activitat 1. Capsa de desitjos.

Amb aquesta activitat podeu fer veure a l'infant que per assolir els objectius que ens marquem necessitem temps i paciència. Podeu explicar-li les vostres experiències, perquè sigui conscient que el fet d'equivocar-se i tornar a començar forma part del procés d'aprenentatge.

Activitat 3. La bosseta de les qualitats.

Aquesta activitat dona a l'infant una visió de totes les qualitats que el podran ajudar a superar les dificultats que es trobi pel camí.

Activitat 8. Invertim els rols.

Aquesta activitat dona l'oportunitat a l'infant de veure que tothom s'equivoca, però que amb una actitud positiva aquests errors es poden transformar en oportunitats d'aprenentatge.

Activitat 15. Ens expliquem

acudits. Aquesta activitat permet a l'infant iniciar la sessió amb una dinàmica que a ell li agrada i en què se sent bé. Així se sentirà segur i reconegut per encarar la resta d'activitats.

Us proposem la lectura d'aquests llibres:

- ***Tinc un volcà al cap.***
Míriam Tirado. Editorial El Cep i la Nansa: amb aquest llibre podrem treballar la ràbia, i la manera de canalitzar-la i controlar-la per millorar el benestar emocional i el creixement personal dels infants.
- ***L'elefant encadenat.***
Jorge Bucay. Editorial Serres: amb aquest llibre podrem treballar la importància de ser perseverants per aconseguir el que realment desitgem.
- ***El punt.*** Peter H. Reynolds. Cercle de Lectors: el llibre anima a tots els infants a expressar-se artísticament, perquè tots som únics i irrepetibles. A més, podreu parlar amb l'infant sobre quina qualitat o habilitat té en què pot destacar.

Situació 7

L'infant llegeix molt de pressa i sense tenir en compte els signes de puntuació

De vegades als infants els costa identificar les pauses que han de seguir atenent els diferents signes de puntuació, i també els és difícil entonar correctament quan hi ha un signe d'interrogació o d'exclamació. Això és completament normal, i a mesura que vagi practicant anirà millorant en aquest aspecte de manera natural.

Si voleu posar en pràctica alguna estratègia per facilitar aquesta millora, podeu fer servir els dits i picar a la taula, o el peu i picar a terra, per marcar el temps en què l'infant ha de parar en cada signe de puntuació; per exemple un cop a la taula per a les comes, dos cops per als punts i seguit, i tres per als punts i a part.

També és un gran recurs escoltar una altra persona llegir el text. Si tu llegeixes un conte, una història o una part del llibre, l'infant podrà sentir la musicalitat que dones a les paraules. No dubtis a exagerar la teva expressió! Així podrà veure amb més claredat les diferències entre els signes de puntuació.

Activitats recomanades:

15. Ens expliquem una història.

Pots començar la sessió amb l'explicació del fragment d'una història, així et podrà escoltar i observar la musicalitat de les teves paraules.

18. Fem teatre! En el teatre és essencial reconèixer els signes de puntuació, exclamació i interrogació, ja que són la base per donar vida a les històries.

13. Ens movem! Quan llegim una història que l'altre ha de representar, és essencial saber quan hem de fer les pauses i és molt important una bona entonació, ja que això és la clau perquè el nostre company o companya entengui el que realment diu la història i ho pugui representar.

Situació 8

A l'infant li costa acceptar els límits

Has de posar en pràctica una autoritat positiva amb el teu infant. T'ha de reconèixer com una persona propera i de confiança, amb la qual el fet de respectar els límits i les normes marcades és una conseqüència del respecte i de l'estima que hi ha entre vosaltres. Per això és important dedicar temps a treballar el vostre vincle, tal com exposem a l'apartat 1.1 de la guia.

Com a recurs per establir aquests límits de manera conjunta, us proposem que els primers dies del LECXIT us marqueu una sèrie de pautes, pautes que els dos vulgueu seguir i que penseu que són necessàries per mantenir un bon clima general en les trobades. Podeu exposar, i escriure-ho en un paper o en una cartolina, allò que creieu que no pot passar durant el LECXIT. Tant l'infant com tu podeu dir tot allò que vulgueu i sentiu, d'aquesta manera seran normes que us representaran ambdós i seran el resultat d'una reflexió conjunta, i no només un seguit de pautes imposades.

Activitats recomanades:

Totes les activitats de la guia necessiten uns límits per poder-les dur a terme correctament. En el desenvolupament de cada activitat podràs posar en pràctica els límits que us heu marcat en el document que heu elaborat de manera conjunta. Us recomanem que guardeu aquest document per tal d'afegir-hi les normes necessàries que aniran apareixent en el transcurs de les sessions.

Situació 9

ens costa establir una relació de confiança per dur a terme la mentoria

Les persones som molt diferents, hi ha relacions que funcionen des del primer moment i d'altres que necessiten una dedicació més intensa. Si veieu que la relació amb l'infant no funciona, no fa falta arribar a un punt límit, ja que això no seria positiu ni per a l'infant ni per a tu.

Abans d'arribar a aquest punt, us proposem dedicar tota una sessió LECXIT a identificar les conductes que sí que us agraden de la vostra parella lectora. Tant tu com l'infant heu d'expressar les experiències o actituds concretes que us han semblat positives. Un cop les tingueu identificades, també podeu parlar d'alguns moments concrets en què no us heu sentit bé amb la parella lectora, perquè els dos pugueu identificar les accions concretes que han estat molestes per a l'altre.

Quan tingueu clares quines són les actituds que us agraden de l'altre, podeu intentar reproduir-les i incorporar-les en les properes sessions. Així, potser podreu començar de nou i establir un vincle positiu.

Si malgrat aquesta dinàmica no acabeu d'encaixar, és essencial que comuniqueu aquest neguit a la persona responsable del LECXIT per tal de plantejar l'opció de fer un canvi de parella. Si feu un canvi de parella heu d'anar amb compte que l'infant no ho visqui amb frustració o sensació de culpabilitat. Simplement de vegades encaixem més amb unes persones que amb unes altres, i així ho podeu explicar a l'infant amb tota naturalitat: «Et ve de gust fer un canvi de parella?» «Creiem que és necessari conèixer altres persones per descobrir altres gustos i interessos. Si vols avui pots provar de llegir amb la ... i després m'expliques com us heu trobat plegades, et sembla bé?».

Activitats recomanades:

2. Ens escrivim una carta. De vegades expressar verbalment el que sentim és difícil i no hi ens sentim còmodes, per això podem donar l'oportunitat a l'infant d'expressar-se escrivint una carta en què expliqui com se sent durant el LECXIT.

3. La bosseta de les qualitats. Quan veiem que una persona reconeix i veu en nosaltres qualitats, això pot fer que la relació sigui més forta i positiva; intenta fer aquesta activitat per enfortir el vostre vincle.

Situació 10

No sé quines preguntes fer per incentivar la lectura

Quan llegim un text, llibre, història, revista, etc. ens podem fer preguntes de diferents tipus:

- Preguntes que tenen a veure amb la comprensió, d'una manera literal, del que diu el text i que tenen relació amb el coneixement del vocabulari i la llengua.
- Preguntes de tipus inferencial, que tenen a veure amb la relació de la història amb les experiències personals dels infants, i que exigeixen un punt de reflexió més profund.
- Preguntes crítiques, en què s'han de buscar coneixements previs per trobar-hi resposta.
- Preguntes culturals, que tenen a veure amb els recursos literaris i jocs de paraules que utilitza l'autor o autora.

Els diferents tipus de preguntes no han d'aparèixer en la lectura de tots els llibres, sinó que el mateix llibre i el feedback amb els infants t'orientaran a fer unes preguntes o unes altres.

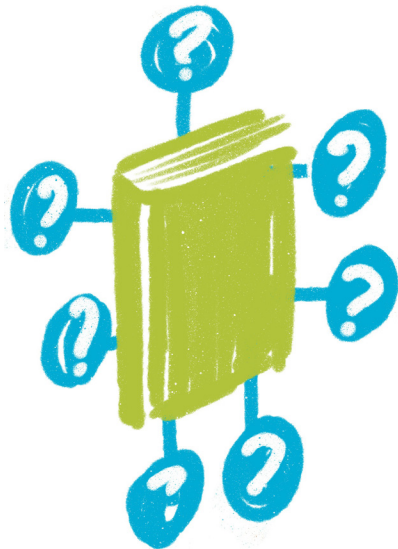
Us deixem un recull de preguntes que podeu fer en els diferents moments de la sessió.

1. Abans de la lectura:

- Mireu les imatges, i llegiu i comenteu el títol i la contraportada del llibre.
- Feu prediccions i hipòtesis sobre el llibre, d'aquesta manera els infants n'obdran una informació prèvia que els facilitarà la comprensió posterior.

Activitats recomanades:

- 4. Tria a cegues;
- 5. Som detectius!;
- 6. Venedors de llibres;
- 7. Endevines quin?

2. Durant la lectura:

- Comenta les coses que van apareixent en el text, per exemples: «Que curiós, això no ho sabia, i tu?» «Et recordes que sobre aquest tema ja vam llegir una cosa fa un temps?».
- Ajuda'l a tenir clar en cada moment tot allò essencial de la història (qui protagonitza l'acció i quines intencions té, quina és la informació més rellevant, etc.). Per fer-ho, intenta fer pauses durant la lectura, fes que a poc a poc aneu compartint la informació que apareix en el llibre.
- Quan no entengui alguna paraula, li pots oferir diferents recursos, com ara esbrinar-ne el significat pel context, fixar-se en la paraula per veure si pot identificar de quina paraula deriva, o parar atenció als sufixos o prefixos, o continuar la lectura perquè potser l'explicació es troba més endavant.

Activitats recomanades:

- 25. Tanca el llibre;
- 29. T'imagines les il·lustracions?

1. Després de la lectura:

- Contrasteu la hipòtesi i comenteu si el que l'infant s'havia imaginat s'ha complert o bé ha estat diferent del que pensava inicialment.
- Feu que expressi i comparteixi allò que ha après.
- Comenteu què li ha agradat més i què li ha agradat menys i per què.
- Parleu sobre la dificultat que li ha generat la lectura, l'interès que li ha despertat...
- Intercanvieu allò que li ha generat: idees, pensaments i sentiments.

Activitats recomanades:

- 22. Recomanaries el llibre...o no?;
- 23. Examinem els llibres!;
- 24. Fem un diccionari!;
- 26. Viatgem amb els llibres;
- 27. La banda sonora dels llibres;
- 28. Traguem el personatge de la seva història!;
- 30. Imaginem vides!

Situació 11

L'infant vol parlar de temes que no sé com abordar

Potser hi ha preguntes que no pots respondre o creus que no és encertat respondre en aquest context. Utilitza el sentit comú per regular el nivell de profunditat i els temes de la conversa.

Encara que tu no responguis a aquestes preguntes, és adient que parlis amb la persona responsable del LECXIT dels interessos i de les necessitats que presenta l'infant, perquè si vol parlar d'aquest tema, ho ha de poder fer amb alguna persona, que pot ser la persona responsable o bé derivar aquesta el tema a la família o al professorat per trobar la persona indicada.

Per a això hi ha llibres sobre temes molt diferents. Si veus que hi ha un tema que vol tractar amb insistència, pots utilitzar llibres que adequin el tema a la seva edat, així el podreu tractar partint d'un recurs que et donarà estratègies per parlar d'aspectes controvertits.

Us proposem la lectura d'aquests llibres:

- ***L'arbre dels records.***
Britta Teckentrup. Nubeocho Ediciones: llibre per treballar el procés de dol.
- ***Si el món sencer fos...***
Allison Colpoys, Joseph Coelho. Astronave: amb il·lustracions optimistes, aquest llibre ens donarà l'oportunitat de parlar amb els més petits sobre la mort de les persones que ens estimem.
- ***Pintors.***
Seung-yeoun Moon. Libros del Zorro Rojo: llibre per normalitzar totes les parts del cos humà sense vergonyes ni estigmes.
- ***El meu fill princesa.***
Cheryl Kilodavis. Bellaterra Edicions: aquest llibre pot ajudar a prevenir l'assetjament escolar, especialment l'assetjament als nens i nenes que no s'expressen segons el rol de gènere que els han atribuït.
- ***El tresor de Lilith.***
Carla Trepapat. Autor-editor: llibre per ajudar a estimar, valorar i respectar el cos femení.
- ***La meva àvia té Alz... no sé què.***
Claudia K. Dubois. Cruïlla: en aquest llibre es parla de com afecta l'Alzheimer amb molt de tacte i estima.

Situació 12

L'infant requereix un suport i acompanyament que com a voluntari no puc oferir

Primer de tot, no t'amoinis! Parla amb la persona de referència del teu punt LECXIT i explica-li les dificultats. Ella t'orientarà per poder treballar amb l'infant o valorarà fer un canvi de parella perquè puguis dur a terme una mentoria en què et sentis còmode i puguis fer l'acompanyament lector.

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

Per a més informació no dubteu a:

Consultar la nostra pàgina web: www.lecxit.cat on trobareu material molt útil per a les vostres sessions, recomanacions de lectures per proposar als vostres infants, notícies d'interès del món de la lectura i vídeos on coneixeràs experiències del LECXIT d'arreu del territori!

Seguir-nos a les xarxes socials per conèixer totes les novetats del projecte!

Twitter: [@lecxit](https://twitter.com/lecxit)

Instagram: [@lecxit](https://www.instagram.com/lecxit)

Facebook: [Lecxit - Lectura per a l'Èxit Educatiu https://lecxit.cat](https://www.facebook.com/lecxit)

GUIA PRÀCTICA PER AL VOLUNTARIAT LECXIT

 FUNDACIÓ
BOFILL

Educació per canviar-ho tot